

*International Journal Of Economics And Politics Sciences
Academic Research*

Aralık 2022

Cilt:6 Sayı:15 (2022/2)

Jaecapal
EKONOMİ SİYASET AKADEMİK
ARAŞTIRMALAR DERGİSİ

**International Journal Of Economics and
Political Science Academic Research**

ISSN:2564-7822

ULUSLARARASI EKONOMİ VE SİYASET BİLİMLER AKADEMİK ARAŞTIRMALAR
DERGİSİ

CİLT 6- SAYI 15- (2022/2)

*Uluslararası Ekonomi ve Siyaset Bilimleri
Akademik Araştırmalar Dergisi*

*International Journal Of Economics And
Politics Sciences Academic Research*

ISBN :2564-7822

Yayın Editörü
Doç.Dr. Şahin ÇETİNKAYA

Kapak tasarımı:
Akademik Yayınlar

Erişim adresi : <https://dergipark.org.tr/tr/pub/joecopol>
İletişim : joecopol@hotmail.com

Yıl : 6.Yıl
Cilt : 6
Sayı : 15

© - 2022 yılı Aralık Sayısı

ARALIK 2022/ KIŞ SAYISI

YIL / YEAR	:6
CİLT / VOLUME	:6
SAYI / NUMBER	:15- 2022/2

ULUSLARARASI EKONOMİ VE SİYASET BİLİMLERİ AKADEMİK
ARAŞTIRMALAR DERGİSİ

(INTERNATIONAL JOURNAL OF ECONOMICS AND POLITICS SCIENCES ACADEMIC
RESEARCHES)

Konular: Ekonomi-Siyaset Bilimi-İşletme-Muhasebe-İletişim-Yönetim Bilimleri ve diğer sosyal
bilimler

Uluslararası Ekonomi ve Siyaset Bilimi Akademik Araştırmalar Dergisi 'ne
yayımlanması için değerlendirilmek üzere gönderilen makalelerin yayıma kabul edilmesi
durumunda tüm yayın hakları süresiz olarak Ekonomi ve Siyaset Bilimi Akademik
Araştırmalar Dergisi'ne aittir.

ISSN NO:2564-7822

ULUSLARARASI EKONOMİ VE SİYASET BİLİMLERİ AKADEMİK
ARAŞTIRMALAR DERĐİŐİ
(INTERNATIONAL JOURNAL OF ECONOMICS AND POLITICS SCIENCES ACADEMIC RESEARCHES)

Bu dergi yılda 2 sayı olarak yayınlanır.

Dergideki Akademik makalelerin tüm sorumluluđu yazar(lar)ına aittir

*Uluslararası ekonomi ve siyaset bilimleri akademik araştırmalar dergisi
(International Journal Of Economics And Politics Sciences Academic Researches)*

Editor-in-Chief

Doç. Dr. Şahin ÇETİNKAYA

Editörler / Editors

Prof. Dr. Ali ACAR

Selçuk Üniversitesi İİBF Kamu Yönetimi Bölümü

E-mail : alacar@selcuk.edu.tr

Prof. Dr. Volkan ALPTEKİN

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi İİBF İktisat

E-mail: valptekin@ikcu.edu.tr

Doç. Dr. Erkan AKGÖZ

Selçuk Üniversitesi Turizm Fakültesi

E-mail: eakgoz@selcuk.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Asude Yasemin ZENGİN

Aksaray Üniversitesi SBF- Sağlık Yönetimi

E-mail: yasasuzengin@hotmail.com

Alan Editörleri / Field Editors

Prof. Dr. Veli ÜNSAL Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi	TARİH
Doç. Dr. Erkan AKGÖZ Selçuk Üniversitesi Turizm Fakültesi	İLETİŞİM
Doç. Dr. Şahin ÇETİNKAYA Aksaray Üniversitesi -SBF-Sağlık Ekonomisi ve Pol.	İKTİSAT
Dr. Öğr. Üyesi İnci AKSU KARGIN Uşak Üniversitesi İİBF-Kamu Yönetimi	KAMU YÖN.
Dr. Öğr. Üyesi Asude Yasemin ZENGİN Aksaray Üni. SBF-Sağlık Yönetimi Böl.	İŞLETME

Bilim Kurulu / Science Board	
Prof. Dr. Ali ACAR	Selçuk Üniversitesi İİBF, Kamu Yönetimi Bölümü
Prof. Dr. Doğan UYSAL	Celal Bayar Üniversitesi İİBF, İktisat Bölümü
Prof. Dr. İ. Halil SUGÖZÜ	Şırnak Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü-Dekan
Prof. Dr. Ramazan KILIÇ	Dumlupınar Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü
Prof. Dr. Volkan ALPTEKİN	Katip Çelebi Üniversitesi, İİBF İktisat Bölümü
Prof. Dr. Ahsen ARMAĞAN	Uşak Üniversitesi İletişim Fakültesi
Prof. Dr. Veli ÜNSAL	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Fen Edb. Fak.-Tarih
Prof. Dr. Ahmet YATKIN	İnönü Üniversitesi, İletişim Fakültesi
Prof. Dr. Salih ÖZTÜRK	NKÜ, İİBF İşletme Bölümü
Prof. Dr. Turan ÖNDEŞ	Atatürk Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü
Prof. Dr. Fevzi ERDOĞAN	YYU, İİBF, Ekonometri Bölüm Başkanı
Prof. Dr. İbrahim Attila ACAR	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi İİBF, İktisat Bölümü
Prof. Dr. Uğur Yavuz,	Atatürk Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik
Prof. Dr. Engin ÖNER	Van Y.Y. Üniversitesi Maliye Bölümü
Prof. Dr. Şükrü NİŞANCI	Atatürk Üniversitesi İ.İ.B.F. Kamu Yönetimi
Prof. Dr. M. Veysel KAYA	Hacı Bayram Veli Üniversitesi Uygulamalı Bil. Fak.
Prof. Dr. Mehmet AYGÜN	Van Y.Y. Üniversitesi İşletme Bölümü
Prof. Dr. Sait PATIR,	İnönü Üniversitesi İİBF, İşletme Bölümü
Prof. Dr. Haydar EFE,	Erzincan Üniversitesi, İİBF, Siyaset Bil. Ve Kamu Y.
Prof. Dr. Ömer Selçuk Emsen	Atatürk Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü
Prof. Dr. Turan ÖNDEŞ	Atatürk Üniversitesi İİBF Muhasebe ve Finansman ABD
Prof. Dr. Murat SEZGİN	Uşak Üniversitesi İletişim Fakültesi

Prof. Dr. Engin Öner	Van YYU İİBF Maliye Bölümü Başkanı
Doç. Dr. Salih Börteçine AVCI	Atatürk Üniversitesi İİBF Kamu Yönetimi Bölümü
Doç. Dr. Veli SIRIM	Namık Kemal Üniversitesi . İ.İ.B.F. İktisat Bölümü
Doç. Dr. Şahin ÇETİNKAYA	Aksaray Üniversitesi SBF Sağlık Yönetimi Bölümü
Doç. Dr. Azize Serap TUNCER	Ahi Evran Üniversitesi İİBF Kentleşme ve Çevre
Doç. Dr. Erkan AKGÖZ	Selçuk Üniversitesi Turizm Fakültesi
Doç. Dr. Erkan Arı	DPU İİBF Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Türker TUĞSAL	Beykent üniversitesi İİBF, Sermaye Piyasası ve Port.Y
Doç. Dr. M. Şükrü MOLLAVELİOĞLU	Van Y.Y.Üniversitesi İİBF,İktisat Bölümü
Doç. Dr. Yılmaz KARADENİZ	Amasya Üniversitesi F.E.F.Tarih Bölümü,
Doç. Dr. Yusuf Ekrem AKBAŞ	Adıyaman Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü
Doç.Dr. Haluk YERGİN	YYÜ,İİBF,İkt. Bölümü
Doç.Dr. Halim Tatlı,	Bingöl Üniversitesi İİBF, İktisat
Doç. Dr. Recep YILDIZ	Yalova Üniversitesi,İİBF,Sosyal Hizmetler B.
Doç Dr. Sevgi Işık Erol	Batman Üniversitesi İİBF
Doç. Dr. Yusuf Ekrem AKBAŞ	Adıyaman Üniversitesi, İİBF, İktisat Bölümü
Doç. Dr. Fatih KIRIŞIK,	DPÜ İİBF Kamu Yönetimi Bölümü
Doç. Dr. Ecehan EROL	Manisa C.B.Ü. İİBF İktisat Bölümü
Doç. Dr. Erkan ARI	Dumlupınar Üniversitesi İİBF Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Ali Sırrı YILMAZ	Fırat Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji
Doç.Dr. Hakan EYGÜ	Atatürk Üniversitesi İİBF Ekonometri Bölümü
Doç. Dr. Mustafa Necati ÇOBAN	Tokat G.O.P. Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü
Dr Öğr. Üyesi Rezzan Neslihan Vural	Beykent Üniversitesi IIBF Bankacılık ve Finans Bölümü

Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir GÜMÜŞ,	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İİBF İşletme
Dr. Öğr. Üyesi Ulukan BÜYÜKARIKAN	Afyon Kocatepe Üni. Bolvadin Uyg.Bil. Fakültesi
Dr.Öğr.Üyesi Ayşe Esra PEKER	Fırat Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü İktisat Politikası
Dr. Öğr. Üyesi. Hüseyin TEZER	Bilecik Şeyh Edebalı Üniversitesi İ.İ.B.F. İktisat Bölümü
Dr. Öğr. Gör. İsmail Güneş ,	Çukurova Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü
Dr. Öğretim Üyesi, Recep TEMEL	Yozgat Bozok Üniversitesi, İİBF, Maliye Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Filiz GÜNEYSU ATASOY.	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi, İİBF, İktisat
Dr. Öğr.Üyesi Beşir KOÇ,	Bingöl Üniversitesi İİBF
Dr. Öğr.Üyesi. Ahmet TERZİ	Ardahan Üniversitesi İİBF, İşletme
Dr. Öğr.Üyesi Mikâil KARA	Çankırı Karatekin Üniversitesi Ilgaz Tur. MYO. Müd.
Dr. Öğr.Üyesi Osman ALTAY	Beykent ÜniversitesiİİBF,Uluslararası İlişkiler
Dr.Öğr.Üyesi Abdurrahman ÇALIK	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İİBF İşletme Bölümü
Dr.Öğr.Üyesi Abdussemet YAMAN	Ardahan Üniversitesi,İİBF,İşletme Bölümü
Dr. Öğr.Üyesi Hakan EYGÜ	Atatürk Üniversitesi İ.İ.B. Fakültesi Ekonometri Böl.
Dr. Öğr.Üyesi Salih BATAL	Yalova Üniversitesi İİBF S.B.ve Kamu Yönetimi Böl.
Dr. Öğr.Üyesi İbrahim Okan Akkın	Ardahan Üniversitesi, FEF,Felsefe Bölümü
Dr. Öğr.Üyesi Caner Ekizceleroğlu,	Trakya Üniversitesi İİBF,İktisat
Dr. Öğr. Üyesi Dilaysu Çınar	Beykent Üniversitesi, İİBF İşletme Bölümü
Dr. Öğr.Üyesi Bertan Rona,	Giresun Üniversitesi, Devlet Konservatuarı
Dr. Öğr.Üyesi Emrah Aydemir,	Fırat Üniversitesi İletişim Fakültesi
Dr.Öğr.Üyesi Noyan AYDIN,	DPU, İİBF, Ekonometri Bölümü
Dr. Öğr.Üyesi Bülent ALTAY	Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF, İktisat Bölümü
Dr. Öğret. Üyesi Handan KARAKAYA	Fırat Üniversitesi İİBF Sosyal Hizmet Bölümü

Dr. Öğr.Üyesi H. Gonca DİLER	Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF, İktisat Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Dilek ÖZDEMİR	Atatürk Üniversitesi, İİBF İktisat Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Z. Çağlar YURTÇIKMAZ	Atatürk Üniversitesi, İİBF İktisat Bölümü
Dr. Cihandar Hasanhanoglu	Başkent Üniversitesi
Dr. Hasan KAZAK	N.E.Ü. İİBF İşletme Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi İsmail Güneş	Çukurova Üniversitesi İİBF, Maliye
Dr. Mehmet Sağlam	İstanbul Ticaret Üni. İşletme Fak. (İngilizce İşletme)
Öğr. Gör. Dr. Emrah Hanifi Fırat	Fırat Üniversitesi, İİBF İktisat Bölümü
Dr. Ulvi Sandalci	Dumlupınar Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü
Dr. İnci Sandalci	Dumlupınar Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü
2022 ARALIK SAYISI HAKEM KURULU/ December 2022 Referee Board	
Prof. Dr. M. Veysel KAYA	Hacı Bayram Veli Üniversitesi Uygulamalı Bil. Fak.
Prof. Dr. Doğan UYSAL	Manisa Celal Bayar Üniversitesi İİBF
Prof. Dr. Murat SEZGİN	Uşak Üniversitesi İletişim Fakültesi
Prof. Dr. Emine FIRAT	Aksaray Üniversitesi İİBF
Prof. Dr. Cemalettin KALAYCI	K.T.Üiversitesi Sosyal Beşeri ve İdari Bilimler
Prof. Dr. Ali ACAR	Selçuk Üniversitesi İİBF
Doç. Dr. Erkan AKGÖZ	Selçuk Üniversitesi Turizm Fakültesi
Doç. Dr. Hakan EYGÜ	Atatürk Üniversitesi İİBF
Doç. Dr.Erkan ARI	Dumlupınar Üniversitesi İİBF
Doç. Dr. Süleyman Emre ÖZCAN	Manisa Celal Bayar Üniversitesi İİBF
Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Asude ZENGİN	Aksaray Üniversitesi SBF Sağlık Yönetimi Bölümü
Dr. Öğr. Üyesi Gökay Canberk BULUŞ	Aksaray Üniversitesi İİBF

TAKDİM

Değerli Bilim İnsanları,

Uluslararası Ekonomi ve Siyaset Bilimleri Akademik Araştırmalar Dergisinin 15. sayısını yayınlamış bulunuyoruz. Dergimiz JOECOPOL iktisat, işletme, siyaset bilimi ve kamu yönetimi, yönetim ve organizasyon, muhasebe ve finans, iletişim ve diğer sosyal bilim disiplinlerinden yayın kabul etmektedir.

Disiplinler arası uyum ve etik kurallarına bağlılık esası ilke edinilmiştir.

2022 yılının ilk sayısında yer alan makaleler, titizlikle takip edilen bir hakem sürecinden geçirilmiş ve yayına alınmıştır. Bu süreçte alan editörlerimizin değerli zamanlarını ayırmaları, saygı değer hakemlerimizin objektif ve öngörülerle dolu değerlendirmeleri ve yazarlarımızın zamanında ve etkin süreç takipleri ile bu sayı meydana gelmiştir. Hepsine ayrı ayrı teşekkür ederim.

Akademi camiasına katkı sağlayacak, literatürü zenginleştirecek ve bilimin objektifliğini yansıtacak bilimsel çalışmalarla dolu, nice sayılarda görüşmek dileği ile saygılar sunarım.

Doç.Dr. Şahin ÇETİNKAYA
Editör

**ULUSLARARASI EKONOMİ VE SİYASET BİLİMLERİ AKADEMİK ARAŞTIRMALAR
DERGİSİ**

Cilt :6 Sayı:15 / Aralık 2022

JOURNAL OF INTERNATIONAL ECONOMICS AND POLITICS SCIENCES ACADEMIC RESEARCHES

Volume: 6 Number :15 / December 2022

**BÜTÜNLEŞİK CRITIC VE WASPAS YÖNTEMLERİ İLE ÜLKELERİN
E-TİCARET VE SOSYAL MEDYA KULLANIM KRİTERLERİNE GÖRE SIRALANMASI**

(Sayfa 1-13)

Doç. Dr. Muhammed Maruf

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü

ORCID: 0000-0002-5388-6390

drahmetmaruf@gmail.com

Arş. Gör. Kadir Özdemir

Bursa Teknik Üniversitesi

İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, İşletme Bölümü

ORCID: 0000-0002-2034-4797

kadir.ozdemir@btu.edu.tr

**YATAY KESİT BAĞIMLILIĞI ALTINDA FİNANSAL GELİŞME VE EKONOMİK BÜYÜME: D-8
ÜLKELERİ ÖRNEĞİ**

(Sayfa 14-22)

YÖK 100/2000 Doktora Programı Öğrencisi, Dilek ATILGAN

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İİBF

İktisat Bölümü

ORCID-ID: 0000-0002-3776-558X

atlgndilek@hotmail.com

YÖK 100/2000 Doktora Programı Öğrencisi, Tuba İSPİR

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İİBF

İktisat Bölümü

ORCID-ID: 0000-0002-2887-2711

tubakara0203@gmail.com

**DENİZCİLİK ALANINDA ÖRGÜTSEL DAVRANIŞ KONULARI İLE İLGİLİ YAPILMIŞ ULUSAL
LİTERATÜRDEKİ ÇALIŞMALARIN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ**

(Sayfa 23-51)

Doç. Dr. Murat YORULMAZ

Kocaeli Üniversitesi Denizcilik Fakültesi
Denizcilik İşletmeleri Yönetimi Bölümü
Orcid ID: 0000-0002-3664-0451
murat.yorulmaz@kocaeli.edu.tr

Dr. Nurettin BÜYÜK

Yalova Üniversitesi Yalova Meslek Yüksekokulu,
Deniz Ulaştırma ve İşletme Programı
Orcid ID: 0000-0003-1435-7134
nbuyuk@yalova.edu.tr

Ufuk Barış AKARSU

Kocaeli Üniversitesi Denizcilik Fakültesi
Denizcilik İşletmeleri Yönetimi Bölümü
Orcid ID: 0000-0001-5689-6297
akarsuufukbaris@gmail.com

**D8 ÜLKELERİNDE DIŞ TİCARET VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ:
PANEL NEDENSELLİK ANALİZİ**

(Sayfa 52-61)

Öğr. Gör. Ömer EMİRKADI

Karadeniz Teknik Üniversitesi
Araklı Ali Cevat ÖZYURT MYO/Yönetim ve Organizasyon Bölümü
emirkadi@ktu.edu.tr
Orcid No:0000-0001-5808-249X

DOĞU AKDENİZ İNSANLIK İÇİN NEDEN HER ZAMAN ÖNEMLİ OLMUŞTUR?

(Sayfa 62-78)

Doç. Dr. Murat FİDAN

Kastamonu Üniversitesi İİBF İktisat Bölümü
Orcid: 0000-0003-1545-9749
mfidan@kastamonu.edu.tr

Doç. Dr. Serhat KUZUCU

Kilis 7 Aralık Üniversitesi İTBF Tarih Bölümü
Orcid: 0000-0003-2234-9038
serhatkuzucu44@hotmail.com

**TÜRKİYE'DE KURULAN ESKİ VE YENİ SİYASİ PARTİ ÜYELERİNİN KURUM KİMLİĞİ VE
ÖRGÜTSEL BAĞLILIK UNSURLARI ALGILARININ İNCELENMESİ**

(Sayfa 79-96)

Bahadır SÜNGÜ
Kocaeli Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü/ Yönetim ve Organizasyon Bölümü
bahadirsungu1982@gmail.com
Orcid No: 0000-0002-2357-4344

**KOÇI BEY RİSALESİ ÜZERİNDEN XVII.YÜZYIL OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN YÖNETİM
SORUNLARI**

(Sayfa 97-108)

Mücahit PEHLİVAN
Yüksek Lisans Öğrencisi
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
Siyasal Bilgiler Fakültesi / Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
ORDID ID:0000-0001-9293-6698
mucahit.pehliivan5@gmail.com

TARANDIĞI İNDEKLER

- CiteFactor
- i-Journal
- International Scientific Indexing
- Journal Factor
- ESJI
- ASOS Indeks